

CERT-EU valdes, CERT-EU un ENISA priekšsēdētāja atbildes uz Eiropas Revīzijas palātas speciālo ziņojumu par ES iestāžu, struktūru un aģentūru kiberdrošību

1. Kopsavilkums

Ņemot vērā kiberdrošības apdraudējuma ainas pastāvīgo attīstību, kiberdrošība ir kļuvusi par ārkārtīgi svarīgu un kritisku ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām (EUIBA), pret kurām pēdējos gados arvien vairāk tiek vērsti ļoti sarežģīti kiberuzbrukumi. ENISA un CERT-EU savu pilnvaru ietvaros var sniegt vērtīgu atbalstu EUIBA kiberdrošības jomā dažādos līmeņos. Eiropas Komisijas priekšlikums regulai par pasākumiem augsta kiberdrošības kopējā līmeņa nodrošināšanai ES iestādēs, struktūrās un aģentūrās šajā kontekstā ir galvenais instruments, ko spēcīgi atbalsta ENISA, CERT-EU un CERT-EU valdes priekšsēdētājs.

Šajā nolūkā ENISA, CERT-EU un CERT-EU valdes priekšsēdētājs atzinīgi vērtē Eiropas Revīzijas palātas speciālo ziņojumu par ES iestāžu, struktūru un aģentūru kiberdrošību, kas ir sagatavots ļoti savlaicīgi, lai pievērstos EUIBA sagatavotībai kopumā. Ziņojumā ir skaidri norādītas ENISA un CERT-EU iespējamās centrālās lomas šajā jomā. Tajā ir izklāstīta arī nepieciešamība pēc papildu resursiem un konkrētām darbībām, kas ir īpaši vērstas uz EUIBA kiberdrošības stāvokļa uzlabošanu.

Ar šo izpratni ENISA, CERT-EU un CERT-EU valdes priekšsēdētājs atbalsta ziņojumā norādītos galvenos novērojumus un ieteikumus, kas ir saskaņoti arī ar Eiropas Komisijas leģislatīvo aktu priekšlikumiem EUIBA kiberdrošības un informācijas drošības jomās.

Nākamās iedaļas komentāru mērķis ir sniegt dažus papildu precizējumus par atsevišķām ziņojuma daļām, jo īpaši saistībā ar attiecīgo darbu, ko jau ir veikusi ENISA un/vai CERT EU, kā arī ENISA un/vai CERT-EU paredzētajām darbībām, jo īpaši EUIBA spēju pilnveidošanas jomās. Par ieteikumiem — ENISA un CERT-EU pieņem 3. ieteikumu (pastiprināti pievērst CERT-EU un ENISA uzmanību EUIBA ar mazāku brieduma pakāpi), kas ir īpaši adresēts šīm divām struktūrvienībām.

2. Galvenie apsvērumi

ENISA un CERT-EU atbalsta Eiropas Revīzijas palātas galvenos apsvērumus. Turpmāk ir sniegti daži papildu skaidrojumi, it īpaši attiecībā uz ENISA un/vai CERT-EU pašlaik veiktajām darbībām, kā arī plāniem, kas jau ir izstrādāti turpmākajām darbībām.

49. punkts

Attiecībā uz oficiālo pieprasījumu, ko ICTAC nosūtīja CERT-EU valdes priekšsēdētājam par balsstiesībām valdē, mēs vēlamies precizēt turpmāk minēto.

Ņemot vērā ievērojamās pieskaitāmās izmaksas, ko būtu radījusi pašreizējā IIA pārskatīšana, un to, ka notiekošais darbs pie "Regulas par pasākumiem augsta līmeņa kopējas kiberdrošības nodrošināšanai Savienības iestādēs, struktūrās un aģentūrās" jau bija pievērst decentralizēto aģentūru pārstāvībai, tika panākta vienošanās oficiāli atrisināt šo jautājumu ilgtermiņa perspektīvā, izmantojot regulu. Tikmēr, kā apstiprināja priekšsēdētājs, saglabājas pašreizējā prakse, un ICTAC pārstāvji joprojām ir laipni aicināti izteikt savu viedokli, un viņu viedokļi tiks ņemti vērā, cik vien iespējams un atbilst taisnīguma principiem.

66. punkts

2021. gada beigās ENISA izveidoja kibernācību rīcības plānu, kas īpaši ietver EUIBA. Attiecīgais rīcības plāns EUIBA kursiem tiks nodrošināts 2022. gada pirmajā ceturksnī.

3. aile

Lai gan tas nav tieši minēts darbības rezultātos, ENISA ir sniegusi operatīvu atbalstu un sadarbojusies ar dažādām EUIBA, pamatojoties uz to pieprasījumiem. Piemēram, 2018. gadā pie mērķa 2.2. Atbalsts Eiropas Savienības politikas īstenošanai:

- Eiropas Centrālā banka lūdza atbalstu EUROSystēmas red team testēšanas sistēmas izstrādē.
- Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra lūdza atbalstu Eiropas Aviācijas kiberdrošības centra mērķu izstrādē, izpratnes veidošanā par kiberdrošību un TID direktīvas nozaru ieviešanā.
- Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra lūdza atbalstu NISD ieviešanā dzelzceļa nozarē,

it īpaši atbalstu nozaru informācijas apmaiņas un analīzes centra (ISAC) attīstībai infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa uzņēmumiem, kā arī kapacitātes palielināšanai (apmācību un izpratnes veidošanas sesiju organizēšanai).

- ENISA atbalstīja Eiropas Savienības Aģentūras lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (eu-LISA) centienos uzlabot tās prasmes kiberdrošības un darbības nepārtrauktības jomā. Jo īpaši ENISA nodrošināja zināšanas par mācību organizēšanu un scenāriju izstrādi, kā arī piedāvāja eu-LISA pilnībā izstrādāto ENISA CEP, lai organizētu sagatavotības mācības vienai no Eiropas Savienības svarīgajām IT sistēmām.

Turklāt ENISA kopš 2019. gada ir aktīvi sadarbojusies ar EUIBA (piemēram, ERA, EMSA, EASA, ACER), atbalstot TID direktīvu, saistībā ar nozarei specifisku zināšanu veidošanas un kiberdrošības izpratnes veidošanas pasākumiem, kā arī saistīto nozaru kiberdrošības politikas iniciatīvas.

71. punkts

2021. gadā ENISA ir izstrādājusi un 2022. gadā izlaidīs specializētu apmācību par tēmu “Kā veidot izpratnes veidošanas programmu un izmantot teorētiskas mācības”, kuras mērķis ir tieši EUIBA. Turklāt savas strukturētās sadarbības kontekstā ENISA un CERT-EU nodrošinās EUIBA kopīgas apmācības 2022. gadā.

72. punkts

Jāatzīmē, ka ENISA kiberdrošības mācībām ir plaša darbības joma un plaša auditorija, iekļaujot arī EUIBA. Šī pieeja atbilst arī EUIBA vajadzību apmierināšanai, jo EUIBA var gūt lielu labumu no šādām mācībām ar dalībvalstu pārstāvjiem. Jāatzīmē, ka ENISA ir iesaistījusi EUIBA tehniskos mācībspēkus kā dalībniekus Kibereiropas mācībās kopš 2016. gada CERT-EU vadībā, kas ir atbildīgais par mācību plānošanu EUIBA. Turpinot šos centienus, ENISA plāno savā 2022. gada mācību stratēģijā saskaņā ar spēju veidošanas pasākumiem atbalstīt jaunu mācību produktu, kas tiks nodrošināts ar CERT EU atbalstu, lai EUIBA sniegtu iespējas pilnveidot zināšanas ar pašnovērtēšanas elementiem.

3. Secinājumi un ieteikumi

NISA un CERT-EU pieņem 3. ieteikumu (pastiprināti pievērst CERT-EU un ENISA uzmanību EUIBA ar mazāku brieduma pakāpi), kas ir īpaši adresēts šīm divām struktūrvienībām.